

Beleidsplan Stichting Bloeyendael 2014-2016

Het beleid van Stichting Bloeyendael is afgeleid van het doel dat de stichting zich heeft gesteld bij de oprichting in 1990: het behoud van het groen in het noordelijk en oostelijk deel van de stad Utrecht, het tegengaan van aantasting van deze gebieden en het bevorderen van een goed beheer. Dit is met name toegespitst op het Park Bloeyendael, maar ook voor omliggende groengebieden zet de stichting zich in.

Park Bloeyendael is openbaar en ligt op grond van de gemeente Utrecht. De gemeente heeft het park in 1975/1976 aangelegd als een park voor natuurbeleving van verschillende landschapstypen op kleine schaal. In het park wisselen graslanden af met bosranden en vijvers en zijn gradiënten toegepast van hoog naar laag, van nat naar droog en van open naar besloten.

De stichting streeft ernaar het park in die opzet zorgvuldig te beheren en verder te ontwikkelen. Voor het beheer van het park is de inzet van de gemeente essentieel. De stichting werkt dan ook nauw samen met de dienst stadswerken, in het bijzonder het wijkteam Oost. In 1992 heeft de gemeente, in goed overleg met de stichting, een beheerplan vastgesteld dat nog altijd de basis vormt voor het actuele beheer. Jaarlijks evalueren het wijkteam en de stichting samen de afgelopen periode, en maken afspraken voor het volgende seizoen. In grote lijnen komt de taakverdeling hierop neer dat de gemeente het machinale werk uitvoert of laat uitvoeren (snoeien, maaien, paden en bruggen herstellen, etc) en dat vrijwilligers van de stichting het handmatige werk doen (snoeihout wegslepen, maaisel afvoeren, bladeren van paden verwijderen etc). In onderstaand schema kunt u zien welk beheer wordt toegepast voor de verschillende karakteristieken van het park.

Het beheer van Bloeyendael is gestoeld op de volgende uitgangspunten

Karakteristieken	Beheerkenmerken	Resultaat op natuur gericht beheer
Waterpartijen	Regelmatig baggeren, glooiende oevers, schoon water (kwelwater en regenwater).	Leefbaar voor vissen en amfibieën en libellen. Zachte overgang water/land met typische vegetatie. Waterplanten en bijzondere vogels zoals de ijsvogel
Bloemrijke bermen en wildakker	Glooiende bermen, drassig en droog, selectief verschralend maaibeheer (2 x per jaar), geen zware machines, apart maairegime voor de oeverranden. Stinzeplanten in het voorjaar. Roggeakker met bloemen als korenbloem, bolderik, klapproos, e.d.	Verrassende kleurschakeringen van februari tot juli: sneeuwkllokje, wilde narcis, fluitekruid, boterbloem, ratelaar, etc. Rietorchis in plasdrasgebiedjes. Uitzaaai van planten, doordat pas wordt gemaaid als de zaden zijn gerijpt. Veel vlinders en insecten, dus ook insecteneters
Bosranden met onderbegroeiing	Bomen en struiken die inlands zijn, referentie aan het vroegere polderlandschap, wallen die het smalle park afschermen van de omgeving, wallen met zowel bomen als struiken, zodat er geen transparante, maar een intieme structuur ontstaat (struweel).	Uitdunnen van bomen na pioniersfase is urgent. Alleen dan is er voldoende licht voor ondergroei van struweel. Struweel is basisvoorwaarde voor vogels (voedsel, schuilgelegenheid). Zonder dunning een ijl bos dat in verval raakt en dat ondergroei verdrukt.
Totaalbeeld	De karakteristieken zijn verbonden door kronkelige, soms geheimzinnige paadjes. In alle jaargetijden attractief, maar vooral in voorjaar en zomer.	Natuurpark met veel afwisseling. Rust en passieve recreatie. Overgangsgebied stad/ommeland voor vogels. Praktijkruimte voor biologieles. Hier vervreemd de mens niet van de natuur. Naast de deur en om er even helemaal uit te zijn. Voor omwonenden en werkenden.

De stichting doet echter meer dan een bijdrage leveren aan het beheer. In de praktijk probeert Stichting Bloeyendael haar doelen te bereiken op de volgende manieren:

- a. Het beïnvloeden van politieke besluitvorming en andere voor het werkgebied belangrijke ontwikkelingen door het verstrekken van informatie, het doen van voorstellen en het aanvechten van ongewenste besluitvorming of ontwikkeling ('strategie en externe contacten')
- b. Het geven van voorlichting aan omwonenden en personeel van omliggende kantoren over de natuurkwaliteiten van het park, en het betrekken van buurtgenoten ('educatie en participatie')
- c. Het toezien op en mede uitvoering geven aan het beheer van natuurpark Bloeyendael in samenwerking met de gemeente Utrecht ('beheer en onderhoud')

In de loop der jaren heeft de stichting een scala aan activiteiten ontwikkeld die met vaste regelmaat of incidenteel (afhankelijk van noodzaak of gelegenheid) worden uitgevoerd. In het overzicht op de bladzijden 3 tot en met 5 worden deze activiteiten opgesomd in de drie categorieën zoals hierboven onder a,b en c aangeduid.

Daarnaast pakt Stichting Bloeyendael regelmatig nieuwe activiteiten op die Park Bloeyendael en omliggend groen versterken. Hieronder treft u een lijst aan van projecten die de stichting in de periode 2014-2016 wil proberen te realiseren. Omdat realisatie mede afhankelijk van de medewerking van andere partijen, financiële mogelijkheden en beschikbare capaciteit binnen de stichting, kunnen aan deze lijst van projecten echter geen zekerheden worden ontleend. Op basis van voortschrijdend inzicht en mogelijke bijstelling van prioriteiten zal deze lijst periodiek worden aangepast, waarbij ook nieuwe projecten kunnen worden toegevoegd.

Het stichtingsbestuur neemt zich voor om elke drie jaar een evaluatie uit te voeren van de verrichte activiteiten en op grond daarvan het overzicht van reguliere activiteiten en voorgenomen projecten te actualiseren.

Projecten Stichting Bloeyendael 2014-2016		Planning
#	Aanleg van takkenril als afscheiding van studentencolplex	2014
#	Toegang verdedigingswal vanaf hoek Pythagoraslaan/Waterlinieweg verbeteren	2014
#	Aanleg van kanosteiger bij kolk in Rijnsweerdse Wetering	2014/2015
#	Stimuleren dat tuin van nieuwe provinciecomplex beter aansluit bij het park	2014/2015/2016
#	Vernieuwing populierenrand met behoud van groene wal ten noorden en westen nieuwe provinciecomplex.	2014/2015/2016
#	Verbetering inrichting gebied tussen A28 en Rijnsweerdse Wetering incl. verwijderen hekwerk	2014/2015/2016
#	Voetgangoversteekplaats creëren bij stoplicht Pythagoraslaan nabij Waterlinieweg	2015
#	In overleg met bewoners Merkesstraat verdedigingswal ten noorden Offerhausweg opknappen	2015
#	Verbetering bestaande stapelmuur als refugium voor kruipende fauna dan wel naar betere locatie verplaatsen	2015

Activiteiten Stichting Bloeyendael 2014-2016

A	Strategie en Externe Contacten	Frequentie
	1. Strategie	
#	Opstellen 3-jarig beleidsplan	1x/3j
#	Planologische bestemming bewaken en zo mogelijk versterken	als nodig
#	Ontwikkelingen in omgeving volgen en zo nodig proberen bij te sturen	permanent
#	Handhaving onder aandacht houden, met name in zomerperiodes en buiten kantoor tijden	als nodig
#	Entameren of initiatief nemen voor natuurvriendelijke inrichting in nabije omgeving van het park	ad hoc
	2. Organisatie	
#	Opstellen jaarplan met activiteiten	1x/j
#	Opstellen jaarverslag	1x/j
#	Bezetting bestuur en vrijwilligers op peil houden	als nodig
#	Divers schriftelijk materiaal op voorraad en actueel houden	als nodig
#	Contacten onderhouden met vrijwilligers en donateurs	ca 10x/jr
	3. Externe contacten	
#	Website en sociale media bijhouden	permanent
#	Bulletin uitgeven	3x/j
#	Voorjaarsreceptie organiseren	1x/j
#	Park onder aandacht brengen van potentiële gebruikers zoals nabij werkenden en wonenden	ad hoc
#	Contacten onderhouden met diverse belanghebbenden:	
	# gemeente Utrecht (eigenaar en medebeheerder): wijkpost Oost/Noordoost, wijkbureau Oost/Noordoost, overige gemeentelijke diensten, college van B&W en politieke partijen	regelmatig
	# buurtgenoten (oa nabijgelegen kantoren en studentencollege, volkstuinvereniging ATV, Wijkraad Oost)	ad hoc
	# verwante organisaties	ad hoc
	# pers	ad hoc
	4. Financiering	
#	Opstellen begroting	1x/j
#	Administratie voeren	permanent
#	Administratie laten controleren door kascommissie	1x/j
#	Verantwoorden exploitatie	1x/j
#	Werving donateurs	als nodig
#	Bijdragen aanvragen bij gemeente en bedrijfsleven voor specifieke activiteiten	ad hoc
B	Educatie en Participatie	Frequentie
	1. Vrijwilligers	
#	Vrijwilligers werven	als nodig
#	Organiseren groenwerkdagen en -avonden	ca 12x/jr
#	Wintermaaltijd organiseren na laatste groenwerkdag	1x/j
#	Beschikbaar stellen van brandhout aan vrijwilligers	1x/j
	2. Bezoekers	
#	Heemtuin en paviljoen open stellen op 2e zondagmiddag van maand tijdens groeiseizoen	ca 6x/jr
#	Heemtuin en paviljoen rond lunchtijd open stellen op 1e dinsdag van maand tijdens groeiseizoen	ca 6x/jr
#	Vitrinekasten aanpassen aan jaargetijden	4x/jr
#	Verzorgen van rondleidingen	ad hoc
#	Deelname aan landelijke of regionale evenementen (Dag van het Park, Natuurwerkdag etc)	ad hoc
#	Organiseren lezingen en excursies	ca 3x/jr
	3. Speciale doelgroepen	
#	Schoolklassen ontvangen voor educatieve lessen	ca 1x/jr
#	Beschikbaar stellen van houtsnippers aan derden	1x/j
#	Medewerking verlenen aan inventarisaties van flora en fauna	ad hoc

C Beheer en Onderhoud		Frequentie
1 De waterpartijen en sloten		
1.1. Schoonhouden van watergangen		
#	Verwijderen van plantenmateriaal uit watergangen	1x/jr
#	Baggeren	1x/ca 15j
1.2. Waterhuishouding		
#	Bewaking waterkwaliteit, met name instroom vervuild water van buiten park	permanent
#	Bewaking gescheiden watersysteem	permanent
#	Bewaking waterpeil	permanent
1.3. Oeverbegroeiing		
#	Riet maaien en uithalen	1x/ca 2-3j
#	Aanvulling wilgenrol langs Ridderschapsvaart	1x/ca 3/4j
1.4. Onderhoud van bruggen en vlonders		
#	Onderhoud en vervanging van bruggen	als nodig
2 Bloemrijke bermen en weiden en de wildakker		
2.1 De bloemrijke bermen en weiden		
#	Maaien en afvoeren maaisel van bloemrijke bermen en weiden	2x/jr
#	Bollen poten bij teruglopende opkomst bolgewassen	als nodig
2.2 De wildakker		
#	Inzaaien, maaien en afvoeren wildakker	1x/jr
3 Onderhoud en gebruik van wegen en paden		
3.1 De paden		
#	Paden vrijmaken van bladeren	1x/jr
#	Paden vrijhouden van bramen en brandnetels	2x/jr
#	Paden van ingroeïend gras ontdoen	1x/jr
#	Aanvullen met ternair zand en groot onderhoud	als nodig
3.2 Parkmeubilair		
#	Banken, prullebakken, informatie borden, vitrines, fietsenrekken onderhouden en evt. vervangen	als nodig
3.3 De wegen		
#	Weren van paarden, fietsen, brommers etc uit het park	permanent
#	Handhaving van de busluis in de Archimedeslaan	permanent
#	Handhaving parkeerverbod langs de Oostbroekselaan	permanent
4. Beheer van de groenwallen en karakteristieke bomenrijen		
4.1 De groenwallen in de centrale delen van het park		
#	Snoeien, dunnen en kappen van struwelen en bomen ivm lichttoevoer, doorkijkjes, gezond houden, veiligheid	1x/jr en als nodig
#	Bramen, brandnetels en opslag reguleren om overwoekering te voorkomen	2x/jr
#	Onderhoud van takkenril als afscheiding van studentencolplex	1x/jr
4.2 Bomen, groenwallen en struweel aan de rand van het park		
#	Onderhoud nieuwe aanplant aan einde Oostbroekselaan (moerasbos)	als nodig
#	Onderhoud pad tussen kantoorgebouwen en Waterlinieweg ('Pad naar Bloeyendaal')	als nodig

5 Bescherming en ontwikkeling van fauna		Frequentie
	5.1 Nestkasten broedvogels	
#	Schoonmaken en zonodig vernieuwen en uitbreiden	1x/jr
	5.2 Zomerslaapverblijven vleermuizen	
#	Schoonmaken en zonodig vernieuwen en uitbreiden	1x/jr
	5.3 De paddenpoel	
#	Extra aandacht voor waterpeil, begroeiing en hekwerk tegen honden	als nodig
	5.4 De slangenbroeihopen	
#	Broeihoop uithalen en opnieuw opbouwen; bij succes tweede broeihoop opnieuw ontwikkelen	1x/jr
	5.5 De faunapassage	
#	Onderhoud faunapassage onder A27	als nodig
	5.6 Stapelmuur	
#	Onderhoud stapelmuur nabij wildakker	als nodig
	6. Huisvesting en materieel	
	6.1 Paviljoen Bloeyendael Binnen	
#	Schoonhouden	permanent
#	Onderhoud plegen	als nodig
#	Incidenteel gebruik stimuleren voor gelijkgezinde clubs en gemeente	ad hoc
	6.2 Materieel	
#	Machines en gereedschap onderhouden	permanent
#	Zo nodig extra machines of gereedschap aanschaffen	als nodig
	7. Divers beheer	
#	Vuil uit het park verwijderen inclusief inhoud prullenbakken midden in het park	1x/mnd
#	Bewaken dat prullenbakken aan rand van park regelmatig worden geleegd	1x/mnd